

16. april 2008

Vi skal indledningsvis bemærke, at det lovforslag der i december 2007 blev sendt i offentlig høring, med hensyn til finansieringen af den kommunale indsamling af batterier, adskiller sig fra det fremsatte lovforslag L 134.

Lovforslaget sikre ikke indsamlingen af flest mulige batterier

Ifølge bemærkningerne til L 134 *skal* producenterne finansiere *hele* den kommunale indsamling (og administration) af batterier fra husholdninger. Producenterne indbetaler et fast beløb pr. markedsført kilo batterier til staten, der herefter fordeles blandt kommunerne via bloktilskuddet (DUT).

Det er en anerkendt og accepteret konsekvens af DUT, at den enkelte kommune kun rent undtagelsesvist får et beløb, der svarer til kommunens faktiske omkostninger. Den vil typisk blive over- eller underkompenseret.

Lovforslaget med bemærkninger ses ikke at give kommunerne mulighed for, at finansiere indsamlingen af batterier via affaldsgebyrer eller over skatten. Al anden kommunalaffaldshåndtering, herunder indsamlingen af elektronikskrot, finansieres over kommunale affaldsgebyrer.

Konsekvensen er, at kommunerne, der bliver underkompenseret, ikke ses at have en lovlig mulighed for at dække underskuddet. Derfor må de nødvendigvis tilpasse deres indsamlingsordning, så omkostningerne svarer til den økonomiske kompensation. Dette uanset hvor mange batterier der indsamles.

Kommunens pligt til at lave indsamlingsordninger vil blive fastsat i en kommende bekendtgørelse. På grund af finansieringsformen er det ikke bare sandsynligt, men sikkert, at nogle kommuner ikke lovligt kan finansiere den pålagte indsamlingsordning.

Det må endvidere forventes, at kommuner og affaldsselskaber skal bruge tid på at redegøre for og dokumentere udgifterne til indsamlingen af batterier. Producenterne/importørerne og Miljøstyrelsen vil næppe acceptere, at kommunerne blot sender regningen. Hertil kommer endeløse drøftelser med Miljøstyrelsen, og ikke mindst producenterne, om det pågældende udgiftsniveau til indsamlingen er rigtigt og/eller nødvendigt.

I en del elektronikskrot findes "løse" batterier, der indsamles via elektronikskrotordningen. Som følge af L 134 skal indsamlingen af disse batterier nu betales af producenterne, mens indsamlingen af elektronikskrot finansieres over affaldsgebyret. Det betyder yderligere administrativt arbejde og bøvvl med at fordele omkostningerne, der ikke har nogen positiv miljømæssig effekt. Snarere tværtimod.

Miljøministeren har lovet udvalget, at Miljøstyrelsen vil undersøge mulighederne for at indsamle "små" elektronikaffald (fx mobiltelefoner) sammen med batterier. Uanset resultatet af en sådan undersøgelse, vil en sådan ordning afstedkomme det samme administrative arbejde og bøvvl som ovenfor, grundet at indsamlingen finansieres to steder fra.

Mange kommuner og affaldsselskaber har i mange år haft en særskilt indsamling af batterier. Dels for at øge genanvendelsen, og dels for at holde batterierne væk fra forbrændingsanlæggene, da de hæmmer forbrændingsprocessen og slaggens kvalitet.

L 134 vil forhindre kommuner og affaldsselskaber i at yde en særskilt og selvstændig indsats, til gavn for miljøet, for at holde batterierne ude af forbrændingsanlæggene. L 134 blokerer nemlig for, at kommuner og affaldsselskaber selv kan finansiere indsamlingen af batterier.

Vi kan altså konkludere, at lovforslaget betyder, at kommuner og affaldsselskaber vil lave indsamlingsordninger, der er baseret på den konkrete økonomiske compensation, og ikke på de miljømæssige resultater. Nogle kommuner vil ikke lovligt kunne etablere de ordninger, som Miljøstyrelsen vil kræve. Lovforslaget kræver en omfattende dokumentation for de, forholdsvis små, udgifter der er forbundet med indsamlingen af batterier. Lovforslaget blokerer for andre tiltag, der ud fra en miljømæssig betragtning kan være fornuftig. Det handler fx om at indsamle småt elektronikskrot sammen med batterier og om at etablere en særlig indsats for at holde batterierne ude af forbrændingsanlæggene.

Efter vores opfattelse er det lovforslagets finansieringsform, der er den direkte årsag til ovennævnte problemer. Hvis regeringen valgte at lade indsamlingen af batterier finansiere over det kommunale affaldsgebyr, som tilfældet er med elektronikskrot, vil ovennævnte problemer stort set blive løst.

Den måde indsamlingen af batterier finansieres på bør ændres

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er det regeringens opfattelse, at det er i modstrid med batteridirektivet, at lade den kommunale indsamling af batterier finansieres af et affaldsgebyr. Miljøstyrelsen har tidligere ment, at en gebyrfinansiering af indsamlingen var mulig.

Efter en henvendelse til kommissionen har Miljøstyrelsen nu fået den opfattelse, at **producenterne skal finansiere al indsamling af batterier**. Dette følger også af lovforslagets bemærkninger. Det skal bemærkes, at kommissionen ikke har udtalt sig konkret om, hvorvidt indsamling af batterier finansieret via kommunale affaldsgebyrer er i modstrid med direktivet.

Vi er ikke uenige i, at det ligger inden for direktivets rammer at implementere en ordning, hvor producenterne finansierer al indsamling af batterier. Men det er vores opfattelse, at direktivet også kan fortolkes mindre vidtrækkende.

Det er endvidere vores opfattelse, at Miljøstyrelsen drager unødvendigt entydige konklusioner på baggrund af kommissionens tilbagemelding. Det fremgår da også af bemærkningerne til lovforslaget, at det ikke i direktivet er endeligt defineret, fra hvornår producenterne skal finansiere indsamlingen af batterier (afsnit 1.2.2.1). Der er da også en god grund til, at det ikke er så firkantet beskrevet.

Dette følger nemlig direkte af batteridirektivets præambel (28). (Præambler kan sidestilles med lovbemærkninger, altså fortolkningsbidrag til direktivets artikler):

*”Hvad angår producentansvar er producenterne af batterier og akkumulatorer samt producenter af andre produkter med indbygget batteri eller akkumulator ansvarlig for affaldshåndteringen af de batterier og akkumulatorer, de markedsfører. **Det er hensigtsmæssigt at anlægge en fleksibel tilgang, så finansieringsordningen kan afspejle de nationale omstændigheder, og eksisterende ordninger kan tages i betragtning, navnlig ordninger fastlagt til efterlevelse af direktiv 2000/53/EF og 2002/96/EF, samtidigt med at dobbeltbetaling undgås (vores fremhævning)**”.*

Direktiv 2002/96/EF er det såkaldt WEEE- eller elektronikskrottdirektiv.

Der synes ikke at være tvivl om, at det er direktivets hensigt at give den enkelte medlemsstat mulighed for at lave en ordning for batterier, der svarer til medlemsstatens ordning for WEEE, herunder også finansieringsformen.

Som bekendt er der juridiske eksperter, der har en anden opfattelse af, hvordan direktivet kan fortolkes. De ser ikke, at direktivet er til hindrer for, at indsamlingen af batterier kan finansieres via affaldsgebyrerne. Et afgørende argument for dette er netop direktivets hensigt om koblingen til de nationale ordninger for WEEE.

Hertil kommer at den valgte finansieringsform blokerer for direktivets primært formål, der går på at indsamle så mange batterier som muligt.

Vi vil derfor opfordre udvalget til at arbejde for en finansieringsform, der fremmer og ikke blokerer for, at direktivets overordnede miljømæssige formål kan forfølges.

Det er vores opfattelse, at en mulig løsning er, at indsamlingen af batterier finansieres via de kommunale affaldsgebyrer, som vi kender det for indsamlingen af elektroniskrot. Dette muliggør en klar placering af opgaver, ansvar og økonomi hos henholdsvis kommuner/affaldsselskaber, producenter/importører og Miljøstyrelsen. Hermed kan vi fokusere på at indsamle og behandle batterier, frem for at bruge tid og energi på administrativt bøvvl og frustration over ikke lovligt at kunne øge indsamlingen af batterier.

Venlig hilsen

Batteriforeningen

KL

affald danmark

RenoSam